

TIEDEYHTEISÖ

Suomen Historiallinen Seura 125 vuotta

■ Suomen Historiallinen Seura vietti 125-vuotisjuhliiaan valtakunnallisen Historian viikon aikana 3–9. marraskuuta 2000. Viikkoon sisältyi Suomen Historiallisen Seuran, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien ja Historian Ystävien Liiton yhdessä järjestämät Historian Päivät Helsingissä ja kaikissa yliopistokaupungeissa. Viikon aikana järjestettiin esitelmiä, keskusteluja, näyttelyjä ja tutkimuskirjallisuuden esittelytilaisuuksia, joihin osallistui lähes 2 000 henkeä.

Juhlavuoden kunniaksi Suomen Historiallinen Seura kutsui kolme uutta kunniajäsentä, prof. *Aira Kemiläisen*, prof. *Hannu Soikkasen* ja prof. *Päiviö Tommilan*. Seuran kunniajäsen on ennestään akateemikko *Eino Jutikkala*.

Tilaushistoria- keskus jatkaa Paikallis- historiallisen Toimiston työtä

■ Paikallishistoriallinen Toimisto toimi vanhassa kuosisaana 67 vuotta. 1990-luvulla käynnistyi prosessi, jonka tavoitteena oli PHT:n toiminnan virtaviivaistaminen ja tehostaminen. Tilaushistoriamarkkinat ovat laajentuneet – yhä useammin erilaiset järjestöt, yhteisöt ja yritykset hakevat historiankirjoittajia tai haluavat asiantuntija-apua. Paikallishistoriat toki ovat säilyneet, ja tulevat varmasti jatkossakin säilymään tilaushistoriamarkkinoiden vakaana tukijalkana, mutta viimeisen 10 vuoden aikana on kuntien asenne ja markkinakäyttäytyminen selvästi muuttunut. Tulostavoitteisuus ja taloudellinen kurinalaisuus on nykyisin aivan toista luokkaa kuin vielä 1980-luvulla. Vaatimustason nousu johtaa siihen, että tavoitteet tulee suunnitella ja ”räätälöidä” entistä tarkemmin tilaajakohtaisesti. Täs-

sä sekä kirjoittajat että tilaajat tarvitsevat entistä enemmän asiantuntija-apua.

Tilaushistoriamarkkinoiden moninaiset muutokset johtivat tarpeeseen laajentaa Paikallishistoriallisen Toimiston asiantuntijuuden perustaa: keväällä 1997 pidettiin Tampereella historianlaitosten ja PHT:n yhteinen seminaari, jossa asetettiin suuntaviivat PHT:n toiminnan uudistamiselle. Myös Suomen Kotiseutuliiton kanssa käytiin neuvotteluja, mutta näiden organisaatioiden tarpeet osoittautuivat siinä määrin erilaisiksi, ettei organisatorista yhteistoimintamuotoa lähdetty viemään eteenpäin, vaikka ideoita olikin. Sen sijaan PHT:n professionaalista pohjaa laajennettiin kutsumalla vuonna 1998 uusiksi jäsenjärjestöiksi *Suomen Taloushistoriallinen Yhdistys* sekä *Työväen historian ja perinteentutkimuksen seura*. Vuonna 2000 jäsenjärjestöksi kutsuttiin vielä *Suomen Sukututkimusseura*.

Vuonna 1997 aloitettiin myös sääntöjen uudistaminen – 1930-luvun säännöt olivat paitsi yhdistyslain, myös terveen yhdistyskäytännön vastaiset (johtokunta mm. vahvisti oman tili- ja vastuuvapautensa!) ja samassa yhteydessä alettiin hakea parempaa nimeä ra-

joittavaksi ja byrokraattiseksi koetun vanhan nimen sijaan. Sääntö- ja nimenmuutosprosessia pyöritettiin perusteellisesti sekä jäsenjärjestöissä että johtokunnassa, ja syksyllä 2000 viimein Patentti- ja rekisterihallitus vahvisti uudet säännöt ja (ei aivan yksimielisesti hyväksytyt) uuden nimen *Tilaushistoriakeskus – Beställningshistorikcentralen*. Järjestö jatkaa perinteiseen tapaan Kansallisarkiston (Riksarkivet) suojissa ja suojeluksessa, ja tulee avaamaan kotisivunsa Kansallisarkiston osoitteen yhteyteen.

Tilaushistoriakeskus-Beställningshistorikcentralen valitsee uudet johtoelimensä vielä vuoden 2000 puolella ja uusien sääntöjen mukainen toiminta käynnistyy heti vuoden 2001 alusta. Uudistusten tavoitteena on entistä monipuolisempi ja parempi asiakaspalvelu, paremmat tutkimustulokset ja paremmat tutkimusedellytykset kaikkien osapuolten hyödyksi.

*Panu Pulma
Paikallishistoriallisen Toimiston puheenjohtaja 1995–2000*

Väitöksiä

Fil. lis. *Henry Oinas-Kukkonen* on väitellyt Oulun yliopistossa 28.8.1999 (US Attitude towards the Japanese Communist Movement 1944–1947). Vastaväittäjä oli prof. Theodore McNelly.

Valt. lis. *Marjaltisa Hentilä* on väitellyt Helsingin yliopistossa 30.8.1999 (Keikkavaaka ja kousikka. Kaupan työ ja tekijät 1800-luvulta itsepalvelu-

aikaan). Vastaväittäjä oli prof. Matti Peltonen.

Fil. lis. *Kimmo Laine* on väitellyt Turun yliopistossa 4.9.1999 (Pääosassa Suomen kansa. Suomi-Filmi ja Suomen Filmiteollisuus kansallisen elokuvan rakentajina 1933–1939). Vastaväittäjä oli lehtori Tytti Soila.

Fil. maist., professori *Juba Manninen* on väitellyt Oulun yliopistossa 17.9.1999 (Feuer am Pol. Zum Aufbau der Vernunft im europäischen Norden). Vastaväittäjät olivat prof. Pertti Karkama ja prof. Sven-Erik Liedman.

Fil. kand. *Tapio Tiibonen* on väitellyt Helsingin yliopistossa 25.9.1999 (Karjalan kannaksen suurtaistelut kesällä 1944). Vastaväittäjinä olivat dos. Martti Turtola ja fil. tri Vesa Tynkkynen.

Fil. lis. *Jaakko Lehtovirta* on väitellyt Turun yliopistossa 13.11.1999 (Ivan IV as Emperor. The Imperial Theme in the Establishment of Muscovite Tsardom). Vastaväittäjä oli prof. Frank Kämpfer.

Fil. lis. *Lasse Laaksonen* on väitellyt Helsingin yliopistossa 13.11.1999 (Todellisuus ja harhat – Kannaksen taistelut ja suomalaisten joukkojen tila talvisodan lopussa 1940). Vastaväittäjä oli dos. Martti Turtola.

Fil. lis. *Eevaleena Melkas* on väitellyt Turun yliopistossa 4.12.1999 (Kaikkoavat paratiisit. Suomalaisten siirtokuntien aatteellinen tausta ja perustamisvaiheet Brasiliassa ja Dominikaanisessa tasavallassa n. 1825–1932). Vastaväittäjä oli dos. Olavi Koivukangas.

Fil. lis. *Ismo Björn* on väitellyt Joensuun yliopistossa 21.1.2000 (Kaikki irti metsäs-

tä. Metsän käyttö ja muutos taigan reunalla itäisimmässä Suomessa erätaloudesta vuoteen 2000). Vastaväittäjä oli prof. Matti Peltonen.

Fil. lis. *Sergei Bogatyrev* on väitellyt Helsingin yliopistossa 4.3.2000 (The Sovereign and His Consellers: Ritualised Consultations in Muscovite Political Culture, 1350s–1570s). Vastaväittäjä oli prof. Paul Bushkovitch.

Fil. maist. *André Sablström* on väitellyt Helsingin yliopistossa 18.3.2000 (Under blåsvarta färger – Den estniska konstitutionella krisens verkningar i de finsk-estniska relationerna åren 1934–1938). Vastaväittäjinä olivat dos. Martti Ahti ja dos. Heikki Roiko-Jokela.

Teol. lis. *Mikko Ketola* on väitellyt Helsingin yliopistossa 8.4.2000 (The Nationality Question in the Estonian Evangelical Lutheran Church, 1918–1939). Vastaväittäjä oli prof. Nicholas Hope.

Fil. maist. *Reijo Abtokari* on väitellyt Tampereen yliopistossa 15.4.2000 (Salat ja valat. Vapaamuurarit suomalaisessa yhteiskunnassa ja julkisuudessa 1756–1996). Vastaväittäjä oli dos. Marko Nenonen.

Teol. lis. *Ribo Saard* on väitellyt Helsingin yliopistossa 15.4.2000 (Eesti rahvusest luterliku pastorkonna väljakunemine ja 'vaba rahvakiriku' projekti loomine, 1870–1917). Vastaväittäjä oli prof. Seppo Zetterberg.

Teol. lis. *Tuija Laine* on väitellyt Helsingin yliopistossa 5.5.2000 (Englantilaisperäinen hartauskirjallisuus Suomessa Ruotsin vallan aikana). Vastaväittäjä oli prof. Pentti Virrankoski.